

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Cur votum religiosi Deo nuncupent. Cap. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

Paupertas
cenobita-
rum vnde
ortum ha-
buerit.

nitatis recipiunt & expendunt, scilicet dum vni conuiuias excipiendi tractā-
diq; alij pauperes fouendi, alij demum aliud delegatur officium: quod tamē,
quando alicui committendum est, non nisi à communitate committitur. E-
iusmodi vitam Apostoli & primi Christiani post Ascensionem Saluatoris
degebant. Quæ passim alibi interiit, & in bonis monasterijs solummodo re-
manfit, vbi absque proprietate in voluntaria paupertate viuunt, & ex bonis
communibus cuiilibet prouidetur.

Cur votum religiosi Deo nuncupent.

Caput X.

Miles.

Psal. 75.
Psal. 118.

Gen. 28.
Num. 21.

Isa. 19.

Lutheri im-
pudentia
quanta in
iudicio pec-
cati.

VNum adhuc mouet me, quare scilicet, Deo vota emititis. *MO.* David
nobis consultit, dicens: &c. *Vouete & reddite Domino Deo vestro omnes,*
qui in circuitu eius offeritis munera. De seipso quoque dicit: *Iuravi & statui*
custodire iudicia iustitiae tuae. Veteris testamenti sancti, quando cito à Deo exau-
diri volebant, vota Deo nuncupauerunt, videlicet Iacob & omnis populus
Israel. *MI.* De vetusto narras testamento: iam in nouo sumus. *MON.* Hac in re
nihil est discriminis: imò in nouo securius est vouere, quia plus nunc nobis
gratiæ donatur, per quam vota facilius custodire obseruareq; possumus.
Porro ne dubites, Esaias (vbi de nouo vaticinatur testamento) Ecclesiam ex
gentibus collectam commendat, quod vota vouebunt Domino & soluent.
MIL. Non eo id dico, vt indecens esse reat, sed non prudenter fieri credo,
quod vosmet debito obligatis. Bona contenti deberetis esse voluntate, & in
vestra faciendi omittendiue libertate maneretis. *MON.* Quæso te Georgi nos
homines quædo bonæ voluntatis sumus, & boni quippiã statuimus, quædiu
cõstãtes manemus? *MIL.* Equidẽ in his minimẽ sum exercitatus, vt scire pos-
sim. *MON.* Quomodo igitur festo Paschæ confessus es, si peccata fugere non
deliberasti? *MIL.* Ne sexennio quidem sum confessus. *MON.* Quamobrem?
MIL. Quid confiterer? Lutherus, quidquid facimus, peccatum esse ait. *MON.*
Hoc si verum esset, Deum amare & eius mandata obseruare peccata esse oport-
ret. *MIL.* Imò, sic inquit, quod in omnibus bonis operibus delinquamus.
MON. Ita quoque confiteri est peccare. *MIL.* Etiam, sed ab illo delicto facilẽ
cauero. *MON.* Proh Deum immortalem, quõ miseræ animæ seducuntur. Tã
est manifestus error, vt tædeat me à proposito sermone discedere. Priusquã
veniret Lutherus, tum ne confitebaris? *MI.* Imò confitebar. *MONA.* Propo-
situm ne te emendandi habebas? *MIL ES.* Facilẽ cogitare potes, quomodo
me emendare voluerim. Sciebam occasiones me fugere nolle, & eos, qui ad
peccatum me inducebant relinquere non facilẽ posse: idẽ cogitationes hu-
iusmodi, siue de corrigenda, siue non corrigenda vita negligebam, & presby-
tero tamen, quicquid sciebam, dicebam, tam mirifica facinora, vt tum fie-
ret, tum interdum subrideret. *MONA C.* Succensere mihi ob ea quæ dicam,
non debes. Nam iam ante ex tuis ipsius verbis de adulterio te suspectum
habeo. *MI.* Hoc ego non dixi, sed multos me nothos, & plures, quàm ipse sci-
am, & nullos legitimos filios habere fassus sum. *MO.* Falsus vel non falsus fu-
aris, fama est de te publi: a in decem vel duodecim pagis. *MIL.* Quid hinc
vis

vis efficere? *MON.* Num pœnituerit te nonnunquam, & te volueris corrigere? *MI.* Ita sexpenumero, sed eius ilico oblitus eram. *MO.* Hinc animaduerte, si tam est humana ad illa, quæ fieri est necesse, instabilis & imbecilla voluntas, quæq; præcepta sunt amittendæ salutis iactura, quomodo non etiam in bonis inconstans sit rebus, quas licitum est facere vel omittere? Ideo cum homo bonæ voluntatis est, & suam in rebus, quæ omitti possunt, imbecillitatem inconstantiamq; considerat, prodest illi, vt bonum amplectatur sodalitium, quod confimilis sit bonæ voluntatis, quod suo ipsum quoque exemplo ad perseverandum inuitet. Quando ergo suam cum Dei ope sui propositi facultatem attendit, vtile est, vt se in bono per votum firmet, quia per votum ipsi ista in re vacillatio tollitur, & in suo proposito bona voluntas corroboratur, vt ex propria electione & proposito (quod ipse sibi nihil coactus imposuit) nihil aliud licitè velle possit, q̄ q; sit honestu & decoru. O q̄ multi sũt, qui honesta Deo vouerunt, q̄ ni vouissent, nõ præstarent. Quum autem vouerint, infringere nolunt q̄niã Deũ offedere nolũt. Illis bono est, quod sibi ipsi quandam benè agendi necessitatem imposuerunt, qua sine aliquo bono non facerent. *MIL.* Non spontè igitur obseruant. *MO.* Imò spontè obseruant: siquidem peccando votum rescindere possent, quod facere nolunt: & quamuis id, quod vouerunt, impræsentiarum eis fortasè iucundum vel delectabile non sit, tamen præstitum votum seruare illis est voluntarium, quandoquidem nolunt (quoad possunt) erga Deum votifragi esse, & hoc illis pro magna virtute à Deo reputatur, dum gloriam dant Deo, ita vt, quod ipsi polliciti sunt, seruare velint.

MIL. ES. Tam demum dicta tua ex quadam velut similitudine assequi mihi videor. Contingit interim, vt amico cuidam promittam nonnihil, cuius postea vel pœnitet me, vel non pœnitet. Et tamen si non illi spondidissim, non sponderem. Cum autem illi vitèd promissum sit, volo boni viri officio fungi, & sponte mea faciam, quod pollicitus sum. *MONACHVS.* Benè loqueris. Atqui per plures his meliores inuenias licet, qui ita sua vota custodiant, vt nisi vouissent siue spondidissent, adhuc Deo pro illius honore vouere spondereq; parati sint. Et hi sunt, qui etiam si non vouissent, idem tamè facerent, quod iam cum voto faciunt: cumq; inter operandum voti sui reminiscuntur, id se præstitisse lætantur, siquidem in prima sua voluntate permanent. *MIL. ES.* Quid igitur illis magis expedit, an quod cum voto, an quod sine voto faciunt, si æquè idem absque voto, quod cum voto faciunt, facturi essent? *MONACHVS.* Plus illis cum voto, quam citra votum meritum existit. Nam qui promittit, is & sua bona opera, & seipsum Deo offert, id est, omnem suam voluntatem & facultatem Deo donat. Id verò alius, qui sine voto operatur, non facit. In libera sua voluntate id iterum si velit, omittere manet. Primus Deo omnes suos fructus vna cum arbore obtulit & dedit. Idcirco semper omnes illius arboris fructus, tum futuri, tum præsentis ad Deum pertinebunt, quos denuò adimere Deo nequit. Alter Deo nunc tantum fructus offert, & sibi ipsi arborem & libertatem dominatunq; futurorum fructuum retinet, quia non vult Deo spondere, & se ad bonum in omne tempus obligare. *MIL.* Malim cum fructibus arborem, quã fructus solos.

Voluntas
hominis
quam sit ex
se infirma
& instabilis.

Voluntas
bona voto
firmata quã
sit laudabi-
lis.

Quibus præ-
stit voto er-
ga Deum
se obligasse.

Quantum
præstet cum
voto quam
sine voto
benè agere.

MON. Fidem Domino meo cum iureiurando præstiti, sed propterea non coactè, aut inuitus ipsi fidem seruo: Imò tam propensa voluntate, vel etiam propensiori, quam sine iuramento. Ita quoque de voto intelligo.

De ceremonijs monachorum, num in Euangelio sint tradita.

Caput XI.

Miles.

PRæter hac tria vota, sunt adhuc alia multa, quæ geritis, & in vestra regula habetis, illane in Euangelio quoque continentur? MON. Etiam, & licet expressa ibi non habeantur, suæ tamen institutionis obseruationisq; causam cuncta ex Euangelio obtinent, hoc est, ex verbis, vel exemplis Christi, vel ex alijs sacris scripturis. MIL. Dic igitur mihi, cur tam frequenter ieiunetis, aut quid ad vos inde emolumenti redit? MON. Legistine quod angelus Tobiam laudans ait: *Bona est oratio cum ieiunio & elemosyna?* Et in veteri pariter & nouo testamento, quando aliquid cito Deum exorare volebāt, aliquot ante diebus ieiunatum est, adeò, vt Achab idololatriæ ille Rex & Niniuitæ per suam ieiunando submissionem iram Dei flexerint, & iudicium Dei, quod ob sua sustinere scelera debuissent, declinauerint. O si tam castitatem, quam voluptat. carnis, amaretis, non, qui ex ieiunijs vel castigatione carnis fructus prouenirent, quæreretis: propria nimirum docti experientia, quid boni præstet corporis maceratio. Paulus benè sciuit ad quid ieiunium seu disciplina, labor, vigilia, & aliæ quamuis licitarum deliciarum abdicaciones, & castigatio carnis conferant, dum priori ad Corinthios epistola scribit: *Castigo corpus meum & in seruitutem redigo*, hoc est, subiecio spiritui, ne quum alijs predicauerim, ipse reprobus efficiar. Idem quoque Romanis cōsulit, quum illis sic scribit: *Sicut exhibuistis membra vestra seruire immunditiæ & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra seruire iustitiæ in sanctificationem.* Item ad Colossenses: *Mortificate membra vestra, quæ sunt super terram*, id est, auferte & interdicitis illis voluptates & malas cupiditates. Lege etiam Paulum altera ad Corinthios epistola scribentem, quomodo doceat ipsos ieiunã & domationem carnis. Et in eadem epistola, imò alibi in omnibus ferè epistolis recenset, quantum aduersitatis, tribulationum, periculorum, contemptus, famis, sitis, persecutionis pertulerit. Quæ omnia macerationes curationesq; sunt carnis. Anne Saluator noster Christus ieiunauit? Dixit ne quoque genus dæmoniorum esse, quod non eijceretur, nisi oratione & ieiunio? Commendaturne Anna vidua, quod ieiunijs & obsecrationibus seruerit nocte ac die? Dominus Iesus, quum illi exprobraretur, quod sui discipuli non ieiunares, respondit: *Venient dies, quum ab eis auferetur sponsus, & tunc ieiunabunt.* Sic contigit etiam post Christi ascensionem, tum se ieiunijs exercuerunt, quemadmodum satis Actuum Apostolorum liber commemorat. MILLES. Quare multum oratis? MONACHVS. Christus multum orauit. Pernoctauitne in monte in oratione? Anne, inquit Christus, quoniam oportet semper orare & non desicere? Ita quoque Paulus Thessalonicenses commonefacit, vt sine intermissione orarent. Sed de corporis in oratione gestu in veteri legitimus instrumento, quod in faciem Patriarchæ prociderint.

Christus

Ieiunijemolumenta
Tob. 12.

3. Reg. 21.
Ion. 3.

Exercitationes monasticæ quid conferant.
1. Cor. 9.
Rom. 6.

Coloss. 3.

1. Cor. 6.

2. Cor. 11.

Matt. 4.

Matt. 17.

Marc. 9.

Luc. 2.

Matt. 9.

Luc. 3.

Luc. 6. 16.

1. Thess. 5.